

שובו

מוסדות ברסלב שובו בנים - נחמת ציון
בנשיאות הגה"צ הרב אליעזר ברלנד שליט"א

בנים

גליז קכ"ד
פסח תשפ"ה

סקירה מקיפה
לרגל ימי חג הפסח
על כלל פעילות
הקודש המקיפה של
מוסדותיו המפוארים
של מורינו הרב
שליט"א

זכאן הבן שואל: מתי אזכה ל'מרזר'!?

מיוחד!

מאמר ותפילה לפסח
ממורינו הרב שליט"א
שנכתב במיוחד לקוראי
העלון ערב פסח תשפ"ה

סיפורי ישועות

ההתקף לב שלא היה בזכות
ה'פדיין נפש' למוסדותינו
הקדושים

מעשה שהיה

ליל הסדר שערך במחנה
עד השעות המאוחרות של
הלילה

זומא דהילולא

של השרף הרה"צ ר' שמואל
שפירא מחסידי ברסלב בדור
הקודם שיום ההילולא שלו
חל בשביעי של פסח

פנינים לפסח

דברות קודש ממורינו הרב
שליט"א פנינים ופרפאות
קצרים על גדולת וקדושת
החג

שביבי היסטוריה משולבים פרקי אור
ואמונה, לצד הערכה עצומה שזכינו
לשמוע מפה אחד מחשובי רבני קהילתנו
הק' הרה"ח ר' משה צנעני שליט"א ה'
יאר"ך ימיו ושנותיו בטוב ובנעימים,
לקראת 'חג האמונה' וזמן חירותנו.

יצד-יק באענישנו יתיה

פנינים לפסח

ברגלים זוכין לראות את הארת פני ה', שזו הארה של עתיקא קדישא

קדש

על ידי הקדוש ממתיקין את מכת הדם ורואים את פני ה' לכן שותים ארבע כוסות של יין, כי "יין" בגימטריא "סוד", והניסים והנפלאות זה הגילוי של הסודות של ה'. כל גס וכל פלא זה נקרא גלוי הסוד.

ירחץ

את הבטחון לומדים דוקא בליל הסדר. מדוע? כי נוטלים ידים פעמים. נטילת ידים זה נקרא רחיצה, ורחיצה זה כמו שאומרים ב'ברך שמי'ה' לא על אגש רחיצנא ולא על בר אלהין סמיכנא. אלא באלהא דשמיא. דהוא אלהא קשוט ואורייתא קשוט ונביאיה קשוט. ומסגא למעבד טבון וקשוט. בה אגא רחיץ. 'רחיצה' זה העגן של הבטחון. כי בליל הסדר ממשיכים את הבטחון לכל השנה כלה.

לכן אומרים 'קדש ורחץ', כי בארמית 'רחיץ' זה עגן של בטחון, ונוטלים את הידים פעמים כדי להראות לנו שאנחנו יכולים לזכות למעלת בטחון כפולה.

כרפס

בכל פעם שאדם יוצא לחוץ לרחובות קריה, מיד הוא נרצח על ידי ראיות אסורות, ומחשבות אסורות וטמאות, ולכן באה אכילת הכרפס לכפר על כל זה, ולסלק את האדם מכל המחשבות הרעות והטמאות, ולהלבישו מחלצות, בבגדי כרפס, כסף וזהב, ותכלת וארגמן, ותולעת שני, שהם הלבוישים הנמשכין ממחשבות קדושות וטהורות, הנמשכין על ידי אכילת הכרפס.

כרפס הוא בעצם מאכל בהמה, ועל ידי אכילת הכרפס, מעלין את זה ממאכל בהמה, למאכל אדם, לשער החמשים, ולפני הסעודה אוכלים מרור, כי אדם חייב לסבל מרירות קדם שהוא זוכה לראות את הנסים ואת הנפלאות.

יחץ

סוד יחץ, לחצות את הלב לשנים. כי היחץ זו המצה האמצעית שהיא כנגד הלב, שחיצים ליטור אותו לחצאי חצאין, עד שנוזקה לפסוק "לב נשבר ונדכה אלהים לא תבוז", כנגד שבט לוי, שנחצה לשניים, לויים כהנים. והבחינה של יחץ, היא לב נשבר אמיתי.

מגיד

כל אחד ואחד "איש וביתו", מספר על הנסים והנפלאות, הכלליים והפרטיים, שנעשו לו ולמשפחתו, מיום רדתו עלי אדמות, מיום עמדו על דעתו, מרגע שהכיר את עצמו, ואת ה'.

לכן זה נקרא לחם האמונה, לחם דאסותא, לחם הרפואה, שכל הרפואות נמשכים על ידי שמספרים את הנסים והנפלאות שנעשים עם האדם בכל יום ויום.

מוציא מצה

אכילת מצה העולה כמגן ג' פעמים מה, היא בסוד מצוה קלה, כמצות סכה, אשר בזכותה יחזרו אמות העולם בתשובה או יכלו בחם החמה שתצא מנרתיקה. ואכילת המצה הראשונה בליל הסדר, היא כנגד שבט הכהנים. רבנו תפס והחזיק פעם במצה בפסח, ואמר: 'כשאוחזים מצה ביד אוחזים אלקות ביד'. (שיש"ק ב-ג"א). ומורינו הרב שליט"א הרבה כל השנים באכילת מצה, וכמעט כל האכילה שלו בלילה קדוש זה היתה רק מצה.

מרור

מרור שאנו אוכלים ממתיקים את כל המרירות, ונוזקה להמתיק כל מיני מרוריות ומרורים שיש בעולם, בפרטיות ובכלליות. כי על ידי אכילת המרור אנו עולין לנצח דאדם קדמון, וזוכין לנצח את כל השונאים והאויבים, והופכים את לב האויבים והשונאים משנאה לאהבה, מחשך לאור, מאפלה לאורה. ועל ידי אכילת המרור, נהפוך כל מיני מר למתוק, כל מיני חושך לאור, כל מיני אפילה לאורה.

כורך

בטבול בחרוסת, צריך לזכור שאנו רק עפר חול וטיט, כי חרוסת מסמנת לטיט שממנו עשו בני ישראל את כל הלבנים, שאדם יזכור תמיד שהוא אך ורק עפר ואפר, טיט היין.

ואז יתקים בו הפסוק "כטיט חוצות אדקם ארקעם", וכל העמים והלשונות וכל המדכאים את עם ישראל יהפכו לטיט חוצות, בזכות חרוסת שאוכלים בחצות, כי על ידי הטבול בחרוסת בשעת חצות לילה, נמחים כל הצרים והשונאים.

שלחן עורך

בליל הסדר בשולחן עורך, אנחנו מעלים את כל הנצוצות מכל הגלגלים מחטא אדם הראשון ועד כעת, מכל המאה ושלשים שנה שנפגמו כל הנצוצות ועד עתה.

מעלים את כל הנצוצות שבאוכל, ולכן צריכים להעלות על השולחן את כל סוגי המאכלים, שיהיו כמה שיותר טעימים ומוצלחים, שאז יש באוכל נצוצות קדושים אדירים במיוחד, וכל זה מעלין על ידי האכילה בליל הסדר, ומחזירין את כל הנצוצות לשרשן האמתי, שהיה מלפני החטא.

צפון

"אפיקומן" בלי י זה "זרע". כי באפיקומן אפשר לפעול את כל הישועות, כשאדם חוצה את האפיקומן הוא יכול לשבור את כל הדינים שבעולם, הוא יכול לפקוד עקרות. הוא יכול לעשות את כל הניסים שבעולם בזמן שהוא חוצה את האפיקומן.

סודות גנוזים ונוראים בכל מנהג ומנהג, אפילו בסוד מילי דשטותא של גנבת האפיקומן, שהוא סוד גנבת יוסף, גנב 61 גנב 55 יוסף = 156 = 288 = 1 + 277 = אפיקומן, שהוא סוד הצדיק האמת שמתעלם בכל דור ודור, שעליו נאמר "מן" הוא, "המפיק" והמעלה את כל העבודות ואת כל הכיסופים והגעגועים אל ה', שבו תלויה כל הגאולה שהיא כנגד כוס חמישית, כוס של אליהו הנביא.

ברך

על ידי שבסיום ליל הסדר אנו מבינים שה' ברא ובורא את העולם בחן וברחמים, אנו מחישים את ביאת ינון שיתגלה עוד בפסח הזה.

'ברך', כוס שלישי מארבע כוסות, סוד ברכת המזון. ועל ידי שמברכים ברכת המזון של סיום הסדר בשיא הכונה בדחילו ורחימו באמת, זוכים לכל העשירות שבעולם, ועל ידי זה אדם יזכה לכוון בכל השנה כלה בברכת המזון.

הלל

כל העגן שאנו מספרים ביציאת מצרים, כל השבחים, זה הכל להגיע לאני ולא מלאך אני ולא שרף אני ולא שליח אני הוא ולא אחר. שגדע שיש הקדוש ברוך הוא בעולם. ואדם לא יכול לדעת שיש הקדוש ברוך הוא בעולם, רק על ידי ניסים ונפלאות.

בדרך כלל, אדם הוא שבור ורצוף ומיואש, והוא לא זוכה לראות את ה'. ובזה שיושבים ומספרים ביציאת מצרים כל הלילה, יורד אור מיוחד שאפשר עכשו לצעוק "שמע ישראל ה' אלהינו ה' אחד".

על ידי שאומרים הלל בכונה, ומכנינים בכל אמירה ואמירה, בכל אות ותיבה, ובכל תיבה ואות של הודאה להשם יתברך, זוכין על ידי זה להמשיך כל שפע ברכה בעולם.

נרצה

על ידי נרצה זוכין להגיע ולהכנס לשער הרצון, וה' ירצה אותנו ויאהב אותנו באמת. נרצה' סוד הרצון העליון, שאין בו שינוי, כי הוא ומדעו אחד, ואין שום שנוי במדעו. על ידי נרצה זוכים להגיע ולהכנס להיכל הרצון, שה' ירצה ויאהב אותנו באמת.

סיפורי ישועות

מוקד הישועות שעל ידי המוסדות הקדושים

לאמי היקרה, ישנן בעיות בלחץ הדם וכן מספר בעיות רפואיות נוספות. לצערנו, היא חוותה אירוע חריג של עלייה חדה בלחץ הדם, ואנו חששנו שמדובר בהתקף לב – ולכן פנינו אותה בדחיפות לבית החולים. בתחילה, הרופאים סברו שאכן מדובר בהתקף לב. עוד לפני שנעשו כל הבדיקות, מיהרנו להתקשר למוסדות הקדושים ולתרום 'פדיון נפש', מתוך תקווה ותפילה להצלחה ולרפואתה השלמה. לאחר זמן מה, שב הרופא אלינו ובישר כי לפי תוצאות הבדיקות, ככל הנראה לא מדובר בהתקף לב. מצבה היה טוב בהרבה ממה שחששנו בתחילה, וברוך ה', היא שוחררה לביתה כשהיא בריאה ושלמה (בעילום שם)

'פדיון נפש המסוגל לכל הישועות ברוחניות וגשמיות'
זקוק לישועה? זיווג? פרנסה? הצלחה? זרע של קיימא? רפואה?
חייג: 037.148.148 שלוחה 2

מעשה שהיה

האור שהבקייע

היה זה החסיד הנודע רבי בן ציון אפטר שמאורעות רבים ורעים ראה במשך ימי חייו, בשנות השואה האיומה איבד את אשתו ובנו רבי פנחס הי"ד, ולא השאיר אחריו צאצאים. רבי פנחס היה גאון מופלג ועצום - מתלמידי של הגאון רבי אלחנן וסרמאן זצ"ל, חיבר ספר חידושי סוגיות "גבעת פנחס" שאביו הדפיס והפיץ לאחר המלחמה.

לאחר שאיבד את משפחתו במלחמה ברח לרוסיה כדי להציל את חייו, אך גם שם עבר שבעה מדורי גיהנום. מספר פעמים הושלך לבית האסורים על לא עוול בכפיו. אך אף על פי כן לא נפל ברוחו ונשאר תקיף בדעתו, בכל פעם היה מתחזק ומשמח את עצמו בניגון ובשירה. בנדודיו הרבים ברוסיה למד לשיר ברוסית, וכן למד את ריקוד הקזאצ'וק ריקוד קופצני ומשמח שתאם לרוחו. מפעם לפעם היה יוצא במחול, מרים רגליו ומוחה כפים. בשידים ובריקודים הללו היה משמח את נפשו ומפיג צערו הרב, וצערם של כל סובביו. כאשר באה המלחמה באירופה לקיצה, הגיע למחנות הפליטים בגרמניה, וגם שם המשיך לעודד לחזק, לקרב והעיקר לשמח, למרות היותו שבור ורצוף לאחר כל התלאות המועזעות שעבר.

וכה סיפר, על ליל הסדר שערך במחנה עד השעות המאוחרות של הלילה, ובסיום יצאו בריקודים ובמחולות, ולקול ההמולה התאספו רבים מניצולי השואה, שהצטרפו לשמחה ולריקודים. גם סתם כך באמצע היום, ללא שום סיבה מיוחדת היה יוצא במחולות ובריקודים נלהבים במחנה - ומפיח רוח חיים באחיו המדוכאים, שמאוד אהבו בראותם איש שמח ומשמח.

ראש חודש ניסן שנת תקל"ב - יום השבת קודש. נולד בביתו של הבעל שם טוב הקדוש, בעיר מעז'יבו לרבי שמחה ולמרת פייגא, זרע קודש בן למזל טוב. כבר מיד לאחר לידתו, יצקה אמו הצדקנית את ידיו הקטנות-שלוש פעמים מים לסירוגין כדת וכדין 'נטילת ידים'. הברית המילה של הרך הקטן התקיימה בשבת הגדול. בשמחת הברית השתתפו רבים מבין תלמידי הבעל שם טוב והמגיד ממעז'יטש, וביניהם דודיו של הרך הנימול רבי ברוך ממעז'יבו, ורבי אפרים מסידל'קוב בעל 'דגל מחנה אפרים'. שמו של הרך הנימול נקרא 'נחמן', על שם סבו הגדול רבי נחמן מהורדנאק, תלמידו ונאמן ביתו של הבעל שם טוב הקדוש. בסיום הברית התבונן הצדיק רבי ברוך ממעז'יבו ממושכות בצורתו המאיר השל התינוק, והכריז בעיני הוריו, כי ילד זה לגדלות נוצר, כשהוא מאחל להם את ברכתו. אם הילד, שהאזינה לברכות אחיה בקשה הימנו, שיברכו שלא יחלקו עליו, אך רבי ברוך הטח את ידו ברמיזה, שאין בידו לשנות את הדבר...

בס"ד לש"מ לש"ב בר"ה

רבנו של עולם כל יבול אשר לא יבצר ממך מזומה זכני בליל הסדר שאז כל שערי שחק נפתחים וזוכין לשער החמשים כמו שכתוב וחמשים עליו בני מארץ מצרים ואדם הראשון אמר לקון וקבל תדעו לכם שהיום כל שערי שחק נפתחים וכל שערי שמים פתוחים והיום אתם יכולים לזכות להשגות הלוינות כמו שאמר ה' לאיוב מי תמשך לוונתו בחכה ובקבל תשקיע לשנוו תששים אגמון באפו ובחזה תקוב לחיו הרבה עליך תתנגנים אם ידבר אליך רבות היכרת ברית עמך תקחנו לעבד עולם.

בי בליל הסדר מתנגלים כל ההשגות של הלוינות כי סעודת ליל הסדר זה בחינת סעודת הלוינות שרצה אדה"ר לזכות את הקבל וקון בניי האהובים אבל להקבל נכנס הרהור גאון שראה שהתקבל קרבנו וזה בחינת וישע וי שעי וי לי ש"ע רבוא והורין שנגעלמו מהקבל וקון הבא מופשטן הם נשמות הרשעים בבחינת בן רשע שאפשר לתקנם רק בליל הסדר אבל היה צריך לשיר את ההגדה ולא שר ולכן לא הצליח לעלות את נשמות הרשעים בבחינת בן רשע באותו ליל סדר ולכן אמר ויהי לאבל בניי וענבי לקול בכים [אויב - לא] שהתזדה על זה שלא שר בליל הסדר ולכן לא זכה להעלות ולתקן את נשמות הרשעים בבחינת פשתן בבחינת בן רשע.

אבל אנחנו ששרים בכל עז ותעצומות ועד שמקול הלילא פקע אגרא עי"ז אפשר להעלות את כל נשמות הרשעים בעולם ולכן נענש אלישע שלא העלה את נשמות 42 בנים ותקן אותם כי כמו שברא דבנים ויער כמו שאומרת הגמרא סוטה מז. שבתחלה לא היו לא דבנים ולא יער רק אלישע בראם כך יכול היה לברא לבכלם ל-42 ילד נשמות חדשות לגמרי.

ולכן בליל הסדר שזוכין לשער החמשים ושערי שמים פתוחים ואז זוכין לסעודת הלוינות שזכה להיות עבד עולם ואיוב נוספו לו 140 שנה כי ע"י ליל הסדר זוכין לאריות ומים ושנים עד 210 כמו איוב וכך היה צריך להיות יעקב אבינו.

ולכן בליל הסדר בזכות האפיקומן שפספס עשיו שיה מה שאמר לו יצחק שיעקב בא במרמה = 287 גימטריא אפיקומן שיעקב זכה לאפיקומן ולכן זכה לכל הברכות ואתה הפסדת אפיקומן הפסדת את כל הברכות [מדדש פליאה תולדות]

בי ע"י סעודת הלוינות שהיא סעודת ליל הסדר וע"י אכילת אפיקומן = 287 [גימטריא במרמה] זוכין ונפתח כל שערי שחק וזוכין לשער החמשים ולגאלה השלמה לביהמ"ק של אש ולהתנגלות משיחא בן דוויד = 435 בקה"ק עין = 435 אמן נצח סלה ועד.

יומא דהילולא

הרה"צ רבי שמואל ב"ר שלמה יצחק שפירא זצ"ל

ביום 'שביעי של פסח' - יחול יום הייארצייט של החסיד רבי שמואל שפירא זצ"ל. על אף עבודותיו הנשגבות, לא שבק מלהשקיע בחינוך ילדיו, להחדיר בהם תורה ויראה, חסידות ויראת שמים. במיוחד הייתה השקעתו המרובה 'בליל הסדר'. בהרבה דיבורים, זמן ומחשבה הרבה לספר "סיפורי יציאת מצרים" לילדיו, בהמחשה חייה, בשילוב הארה מיוחדת של עבודת ה'. בנעימות מיוחדת ובאש יוקד קודש-אמר יחדיו עמם את 'הגדה של פסח' בקול ובנעימה. עבודת ליל הסדר נחרטה היטב בליבם - וכפי שהעידו ברבות השנים - על המתיקות והעריבות המיוחדת באמירת ההגדה, ושמיעת הסיפורים מאביהם הגדול. אך לא רק בפסח, אל כל השנה כולה, שם לב ודגש מיוחד בעבודת הקודש של חינוך ילדיו.

היה זה כל אימת שהיה רואה אחד מבניו שאינו שומר על זמנו ומבטלו לריק, היה מעוררו ומחזקו עם הערה בצידה: 'מתפלא אני, איך אפשר שלא ללמוד?!' הרי אביו מחכה לך! רבא מחכה לך! ולא פעם היה מוסיף בדברים היוצאים מן הלב: פעם לפחות היו מתביישים שלא ללמוד בבית הכנסת, זה היה בושה לשבת ולשוחח בבית הכנסת ולדבר...

גם מבנותיו היה מבקש, ומפציר בחן ענוותנותו שילמדו קטע מספר 'קב הישר', ויאמרו 'מזמור תהילים' בכל יום. רק קטע אחד בקב הישר... רק 'קפיטל תהילים אחד'... ולדרבון היה עושה עמם לפעמים מבצע: עבור חמשה מזמורי תהילים קיבלו-חמש אגורות...

עיקר הדגש שהתמקד בו ודרש מחדדים בניו, לא היה בעניין העבודות הנעלות והנשגבות שדרש ותבע מעצמו. אלא יהדות פשוטה, הקפידה על קלה כחמורה, כל הלכה, כל סעיף קטן בשו"ע, כל מנהג וכל תג, זאת חידד באזנו שוב ושוב. ומוסיפים בנשימה אחת, שהעיקר מה שקיבלו הימנו זהו הדוגמא החייה, הנהגתו ועבודותיו בקודש של שהייתה אמירה שהחדיר בנו הרבה יראת שמים ועבודת ה'.

מההגדה שמונחת לפניהם, בנעימות ובמנגינה ערבה. נפשו של הגוי כמעט נקעה מדרבנותו, אך גם אמירת ההגדה באה לסיימה ובני הבית קמו ליטול ידיהם לסעודה. הגוי שרעבוננו העבירו על דעתו לא המתין ולעס במצה בכל פה תוך שהוא מפטיר כי מעודו לא אכל כזה קרקר יבש...

בעלת הבית שהגישה לשולחן את קערת החזרת' הופתעה מתגובתו של האורח שבלהיטות עט על הירק והחל לנגוס בו... הוא – שלא ידע מסעיף המרור' חשב שכעת הוא שלב השולחן עורך' הופתע מהמדידות וחריפות החזרת, פניו האדמו ומעיו נשרפו בתוכו. בחמת זעם בעט בשולחן וברה מהבית. בעודו מפטיר אי אלו מילות נגאי על היהודים הארורים שלאחר טקס כה ארוך מגישים לשולחן מאכלים רעים שכאלו...

באין ברידה אחרת ובהיותו עדיין מחופש ליהודי פנה אל בית הכנסת לישון מאחורי התנור. לאחר כמה שעות בא היהודי לבית הכנסת ופניו מאירות ומפיקות נוגה, כשהוא שבע מאכילה ושתיה והעיר את הגוי הכסיל משנתו 'איך היה לך הסדר?' וסיפר לו הגוי בכעס את מסכת ה'התעללות' שעבר בבית מארחו.

'הוי, גוי שוטה שכמוך, אם היית מחכה עוד מעט היית אוכל מאכלים ערבים ודשנים כמו שאכלתי אני, שולחן עורך' כמו שצריך לכבוד חג חירותנו.

כך, מסיים רבי אברהם הוא בעניין רבינו ועבודת ה', אחר כל היגיעות והטרחות עד שזוכים לבוא ולהתקרב לרבינו ולזכך את הגוף, נותנים מעט מדידות, כי זיכור הגוף בא במדידות. אבל מי שחושב שתמיד יהיה מנת חלקו רק מדידות בורה תיכף. אך החכם עיניו בראשו ממתין מעט וסובל את המדידות של זיכור הגוף, ואחר כך הוא מרגיש כל מיני חיות, אור ותענוג.

אם בעבודת ה' הפרטית של כל אחד הדברים אמורים, על אחת כמה וכמה בעבודת ה' ובהפצת ההתקרבות ואור רבינו הק' בעולם.

העולם כולו עסוק בערבי פסחים בניקיונות ובחזון אחר חומרות שונות ומיזרות שרבינו ז"ל התלוצץ עליהם. אך אנו, חסידים נאמנים ההולכים לאורו הזך והטהור של הנחל נובע מקור חכמה יודעים כי הניקיון העיקרי לפסח הוא ניקיון הלב, וכפי שכתב מוהר"ת ז"ל (הלכות נטילת ידיים שחרית ה"ב): עיקר בדיקת חמץ וביעורו הוא, שצריכין לבער כל הסברות הזרות

המעשייה מוכרת. אין ילד יהודי שלא גדל עליה, שלא שמע עליה ושאינו יודע לחזור עליה. למרות זאת ואולי דוקא בגלל טעמו הערב של יין ישן נושן מה עוד כשמדובר על יין מבית היוצר של היין ההונגרי, נחזור שוב על המעשה ממרור'.

וכה מספר ר' אברהם בן רבי נחמן מטולטשין ז"ל ב'כוכבי אור' מה שקיבל מפי רבינו הק' (התאמנו את הלשון למדוברת בפי העם עם מעט תיאורים עסיים); פעם אחת הלכו יהודי וגוי יחד גדוד לקבץ נדבות לצדקה. היה זה לקראת חג הפסח והיהודי לימד את הגוי שיעשה את עצמו כמו יהודי, והיהודים רחמנים בני רחמנים וירחמו עליו וירעיפו עליו נדבות ומעות קמחא דפסחא.

מכיון שהיה זה סמוך לליל הסדר למדו היהודי איך שיתנהג במהלך הסדר', שאחר התפילה עומדים בפתח בית הכנסת והיהודים מכניסים לביתם ארזי פרחי 'כל דכפין ייתי וייכול', ואחר באים לביתם ועושים קידוש על היין, רוחצים ידיים, טובלים ירק במי מלח, ובסוף אוכלים סעודה דשנה - 'שולחן עורך'. היהודי רק שכח לצייץ שאוכלים מרור...

הגוי עשה כהוראות היהודי והמתין על פתח בית הכנסת, ואכן הוזמן אחר הכבוד להתארח בבית אחד המתפללים. כדרכם של מקבצי נדבות היה הגוי רעב, זה כבר כמה ימים שלא בא אוכל ראוי אל פיו, ועתה המתין בכליון עיניים לסעודה שהבטיח לו עמיתו היהודי.

והנה אחר קידוש, נטלו ידיים וטבלו את הירק במי מלח, הגוי שהיה רעב הוריק קערה שלמה אל תוך פיו לתדהמת ראש המשפחה שהעיר בעדינו כי מהכרפס אוכלים פחות מזכית... בשלב זה הוציא בעל הבית קרקר עגול וגדול והצה אותו, הגוי שסבר שהנה – עומדים לאכול הופתע לגלות שחצי אחד משיבים לקערה ואילו את החצי הגדול מחביאים. תמיד ידע כי מנהגי היהודים מוזרים. בכל זאת מוכן הוא לסבול כי תיכף יגישו בפניו את המאכלים הערבים.

אך אבוי, בעל הבית החלו באמירת תפילות ופסוקים רבים

זכאן הבן שזאל: מתי אזכה ל'מרור'!?

ברבס

'כלל ראשון פה סגור', אצלנו בכלל מוסדות 'נחמת ציון' אין זאת מליצה נאה ומוסר תוכחה לאומרו בליל הסדר. שמירת הלשון ונקיות הדיבור הם יסוד היסודות בכל מוסדות החינוך. כך ניתן מבצעים בתלמוד תורה והגנים, ותכניות עשירות ומרתקות בבית הספר 'באר מרים' וסמינר 'נתיבות בית יעקב'.

במוסדות החינוך של נחמת ציון מאמינים ומקיימים בדבקות את הוראת רבינו ז"ל כי שורש ההצלחה נעוץ בשמירה על הקדושה, וכי ברית הלשון כרוכה בברית קודש. ברית כרותה לשפתיים. בכל הנוגע לשמירה על צלם אנוש ועדינות יהודית וזכה, אין קיצורי דרך. שמירת הלשון ונקיות הדיבור הכרחיים הם!

לצד השמירה וההיזהרות לדיבורים נקיים וצחים בלבד, יש הקפדה לשמירה מהאיסור החמור של לשון הרע ורכילות. בכל הגילאים ובכל המוסדות מעוררים צוותות החינוך על כבוד הדדי והישמרות מלשון הרע, פירוד ומחלוקת.

אף בכנסי 'התאחדות האברכים' הושם דגש חזק על האחדות והאהבה בין החברים, שהדרך להגיע אליהם עוברת בלשון נקיה וצחה ומבלי לעורר מדנים ומחלוקת בין אנשי על ידי לשון הרע ורכילות רח"ל.

צורה נוספת בה בא לידי ביטוי הכרפ"ס' הוא שמירת הדיבור של הנהלת המוסדות. אין זה סוד שמוסדות 'נחמת ציון' – שובו בנים' מתפתחים בכל יום שחולף בצורה מעוררת השתאות. אין מי שמתוודע להיקף הפעילות וההתחדשות שאינו זוקף גבה לנוכח תעצומות וכוחות הנפש הנדרשים לגיהול מערך מסועף זה.

ועדיין, במהלך השנה לא תשמעו דבר וחצי דבר על ארגונים/מוסדות/פעילויות – דרסטיים. כי אם סקירה מקומית פה ושם, מסיבה כאן, ישיבה שם, בניין חדש, שיפוץ, כינוס וכו'. לא מעמדי יוקרה, מיתוגים וערבי הוקרה מנקרי עיניים. אין הברכה שורה אלא בדבר הסמוי מן העין' וכבוד אלוקים הסתר דבר'.

קדוש

יותר מכל על התועלת העצומה והרווח הנעלה של מי שזכה להשכיל ולהנך את ילדיו בחממה השמורה והמוגנת הזאת.

בנחמת ציון מקבלים ילדי הגנים, תלמידי הת"ת, בחורי הישיבות, אברכי הכוללים, תלמידות בית הספר ובנות הסמינר את כל מה שחסיד ברסלב צריך לקבל, מהעידית שבועידית של צוותות החינוך, בהשקעה עצומה ובלתי מתפשרת בעמל ובדמים תרתי משמע.

כי כאשר משקים את הערוגה בדמעות של תפילה, בהתחזקות ובאמונה צומחים שתילים קדושים וטהורים שעושים נחת רוח לקונם ומקדשים את שם שמים ושם ברסלב בעולם.

מוסדות החינוך והחסד 'נחמת ציון' שובו בנים' הוקמו על ידי מורנו הרב שליט"א מתוך מטרה אחת ויחידה, הענקת מעטפת חינוך מהגיל הרך ועד הרבה אחרי הקמת הבית על ידי האברכים ובנות הקהילה. הצורך להעניק חינוך שורשי טהור בדרכו של רבינו ז"ל ולאורו והכוונתו של מורנו הרב שליט"א מתבררים – עם כל שנה שחולפת כנחוצים יותר ויותר.

הרחוב הקר והמוכר נוצץ ומושר, וכנגדו עלינו להציב רף רוחני נעלה כמענה הולם. השמחה והחדווה בדרך החינוך הייחודית של 'נחמת ציון' מוכיחים את עצמם. דורות של תלמידים יראי ה' טהורים וקדושים, שמייטהרים ומתקדשים במעלות התורה והיראה, הצניעות והכבוד ההדדי מעידים

והרחיץ

הצד הטוב והנעלה ביותר. החיות והשמחה בה מתקיימים הלימודים משמשים לשם ותפארת בין כלל התלמודי תורה בירושלים, כך גם מכירים רשויות החינוך בייחודיותו של הת"ת, כאשר 'נחמת ציון' נבחר לשמש כסמל ודוגמא למופת לכל מוסדות החינוך עת התקיים תרגיל בטיחותי מטעם העירייה, כשהתלמידים משתפים פעולה בצורה נפלאה ויוצאת מן הכלל, ממושמצעים ופועלים בסדר מופתי וראוי לשמו.

זכה הת"ת להעמיד מבין כתליו בחורים ואברכים שעלו ונתעלו בעבודת ה' ויראת שמים, בהלכה ובגמרא בשקידה עצומה ובאהבה אין קץ לקיום המצוות בשמחה. כל זאת הודות לדרך החינוך המאירה והמוכחת של התלמוד תורה.

סדר טהרה כך הוא! מידי יום נשאבים מאות ילדים טהורי מבע וזכי פנים אל בניין תלמוד תורה 'נחמת ציון' לחוק לימודם, אלו ללימוד האותיות הקדושות ואלו למשניות ולגמרא, לחומש ולהשקפה, לתפילות ולניגונים. על חינוכם הטהור מופקד צוות מלמדים יראי השם וחסידים, מומחים במלאכתם ועושים אותה בנאמנות.

התמונה זועקת באלם קול 'יבואו טהורים ויעסקו בטהרות! כאן גדלים דורות של תלמידי חכמים וחסידים, אוהבים למעלה ונחמדים למטה, ההולכים בדרכו של רבינו ז"ל ותלמידיו ולאורו של מורנו הרב שליט"א.

בתלמוד תורה מושקעים כוחות ודמים מרובים בהעמדת כל צרכי התלמידים על

שהועתקה לבניין הישיבה שבעתיקה, שם זוכים הבחורים לשקוד על דלתות התורה והיראה בסמוך למקום הקודש והמקדש.

צוותות הישיבה משקיעים את כל כוחם ומרצם בהכוונת מנהל הישיבות הרב נחמן אדרי שליט"א, וב"ה התוצאות ניכרות היטב בשטח. הבחורים מתעלים במעלות התורה והחסידות לשביעות רצון הוריהם ומוריהם, ולנחת רוח למורנו הרב שליט"א ולהרבות כבוד שמים ואור ברסלב בעולם.

הבשורה המרכזית של השנה היא ללא ספק 'יהיץ' שנעשה לישיבת 'הכמה ודעת' כשאת החצי הגדול – הישיבה הגדולה טמנו בבניין מעורר הרגש אליו נשואות עיני כל חסיד בעתיקה. ואילו את החצי הקטן – הישיבה הקטנה השיבו למקומו.

לאחר בחינת צרכי הבחורים והתעלת המרובה שתצמח להם בס"ד ממהלך שכזה, הוחלט על פיצול ישיבת 'הכמה ודעת' לשתי ישיבות, ישיבה לצעירים במבנה בכיכר זוויעהל שעבר הכשרה ורענון, וישיבה גדולה

החציה

רחצה הם אותיות 'רצחה', כי ב'שובו בני' מחנכים לרצוח את האנוכיות, את העצלות, את החשכות, העצבות ושאר כל המידות הרעות שמקורן מהנחש הקדמוני הסט"א.

מוסדות 'נחמת ציון' הם 'מכבסה' לרחיצת הנפשות שעוקרות מעצמם שורש פורה ראש ולענה, מידות רעות וצרות עין. אברכי הקהילה ותלמידי המוסדות, אנשים נשים וטף ניכרים למרחוק בהתנהגותם המופתית ומידותיהם הטרוניות.

חסידים נאמנים שהולכים לאור עצות המעיין הטהור, וזוכים לגדול בסמוך לאילן רב הפארות של מורנו הרב שליט"א ולינוק ממנו מלא חפניים קדושה וטהרה, מושגים ויסודות בעבודת ה' ובשקיעות בתורה, שגדלים על הידיעה וההבנה שבכל הנוגע לחיים הרוחניים 'אין הנחות', וכי 'פשוטות' יש רק בדיני ממונות ולא בנושאים רוחניים.

רחצה – כן, כי כאן רוחצים את הנשמות וכפי ששח רבינו הק' 'אני הנגר המטהר מכל הכתמים' והלוואי ונזכה!

החציה

מוציא

אצלנו אומרים את ההגדה כל השנה! מספרים על הניסים, משוחחים על הישועות מדברים התחזקות ומשוררים ניגוני דבקות.

אברכי אנ"ש זכו להתאגד ב'חבורות' שהוקמו על ידי התאחדות האברכים בהכוונתו של מורנו הרב שליט"א שמעודד את הפעילות הקדושה בעז ותעצומות.

עם הקמת החבורות יצאו גליונות מיוחדים עם הסבר והרחבת דעתו של רבינו ז"ל בסוד נקודת הבר, התועלת והשלמות בעבודת ה' וההתבטלות והתקשרות לצדיק האמת שניתן לזכות על ידי חבר נאמן. וזאת מטרת החבורות, לשוחח ולספר עם חברים ועם הקב"ה. לקבל נקודות חיזוק והארות בעבודת ה'.

במהלך החורף התקיימו כנסים מעוררי השראה וחיזוק לאברכי החבורות. בכנסים נשמעו דברים חוצבי להבות אש ממורנו הרב, שיחות הכנה לחגים מרבנים ידועים, הרצאות בחינוך ועוד. 'הגדתי היום' מלמד שאיני כפוי טובה! אברכי אנ"ש מוקירים טובה להנהלת המוסדות על המאמצים המרובים בקיום הכנסים והחבורות ועל העמדת מבנה הת"ת לקיום החבורות מידי שבוץ לרווחת האברכים

מוציא

מסופר על רופא מומחה שתפקידו הרפואי היה לנתח ולהוציא גידולים של"ע צמחו בגוף הקליינטים, ששאלוהו מהי המומחיות שמייחדת אותו משאר המנתחים, והשיב 'כשאני מוציא, אני מוציא את כל הגידול איני משאיר שם ולו פירור אחד לרפואה'.

מידה טובה מרובה! בכלל המוסדות של 'נחמת ציון' מוציאים את כל הכישרונות מן הכוח אל הפועל. לא משאירים אפילו פירור אחד בלתי מנוצל! כל תלמיד ותלמידה, החל מהגיל הרך ועד לאברכי הכוללים עובר דרך הישיבות הקדושות והסמינר, מקבלים מענה הולם ומתאים ליכולות והכישרים שלהם בתוך המסגרת.

האברך שמסוגל ליותר מקבל עוד מראי מקומות לעיון, התלמיד בת"ת יקבל משניות נוספות להבחן והתלמידה בסמינר תזכה לממש את כישוריה בהפקת אירועים ומסיבות, כתיבת שירים ומחזמר.

להוציא יקר מזולל זה חשוב, אך להוציא יקר מיקר זו כבר מעלה נשגבה. לקחת את הטוב ולמצות אותו לעוד יותר טוב, לתת לו כלים וסולמות לטפס ולהעפיל על ידם – זאת השליחות של מוסדות 'נחמת ציון' שובו בני' ולשם אנו חותרים בכל עת וזמן.

מורה

גני השפה הוקמו באווירה חסידיה ומתאמת לבתי אנ"ש, כך גם נחסכו טרדות הנסיעה וההתרוצצות של ההורים ברחבי העיר באיתור גנים ראויים לילדיהם. כך גם מתבצע סנכרון מושלם בין הגנים למוסדות הממשיכים – הת"ת ובית הספר באר מרים, כאשר הצוות החינוכי מקבל כבר טרם תחילת השנה את מפת היכולות וההתקדמות של התלמיד או התלמידה, לצד קשיים ואתגרים שהם מנת חלקם. מה שמקל מאוד על היכולת לעזור ולסייע לתלמיד בצורה המושלמת והיעילה ביותר.

במהלך שנה"ל תשפ"ד הבינו בהנהלת מוסדות 'נחמת ציון' שיש כאלו שמנת ה'מרור' שלהם מוגזמת, או איך שאומר העולם 'הם כבר אכלו מספיק מרור'...

מבלי להסס החלו הכנות קדחתניות לפתיחת שערי גני השפה לבנים ולבנות, בצורה מקצועית עם מיטב הצוות החינוכי והפרא רפואי ועם מיטב הציוד הנדרש לתפעול הגנים ולהבאת הישגים מרשימים. הכל כדי להוציא ולגאול משעבוד הנפש והרגשות, ולהקל ולו במעט על הכאב.

מצה נקראת לחם עוני, גם משום שעונין עליו דברים הרבה. כשחז"ל אומרים הרבה, כוונתם ליותר ממה שאנו מסוגלים לתפוס, כי הלא כבר מצאנו דברים שחז"ל מפרטים בהם מניין ואפילו יותר טעמים.

שמה ואולי ניתן לפרש ש'הרבה' היינו דבר הנסתר והנעלם, ולא דוקא בכמותו אלא אף באיכותו. כך ממש היא פעולת ישיבת 'צמאה נפשי'. ישיבה ששמה לה למטרה שלא להתייחס למגבלות הגוף והנפש. ישיבה שאומרת לא לכללים שקבעה החברה והסביבה, ישיבה ששמה לה מטרה אחת

להם צריך 'לענות הרבה' – מענה רך ישיב חמה, מרגיע את הרתיחה ומסייע להתגבר ולהתעלות במעלות התורה והחסידות.

תורה

כפרס על תלמודם בהתמדה, נסיעה מרוממת בתפילה וניגונים לקברי צדיקים, או את בנות הסמינר 'מציגות את המעשה להשבעה בעטלעריס', כך גם תלמידי הת"ת במבצעים על תפילה והתקשרות. כי כאשר היעד ברור, הרכבת יכולה להודו מבלי לסטות ימין ושמאל.

בקהילתנו הקדושה כורכים הכל יחד. הכל – היינו כל מה שחיים רוחניים כוללים. תורה, חסידות, התקשרות, התבטלות, התבודדות, שיחת חברים, אחדות, דבקות, ניגונים, תפילה ושמחה.

השליחות שלנו היא לא להקים מוסד אקדמאי ללימוד התלמוד... כי אם מקום לגדול, לצמוח ולהתעלות בו בקרבה אינסופית לצור כל העולמים ואדוני האדונים. זאת המטרה שעומדת לנגד עינינו, והיא שמנחה אותנו בכל אשר נפנה.

כך נמצא את בחורי 'חכמה ודעת' מקבלים

בזרה

התכלית, המטרה והיעד הסופי שלנו הוא 'לעשות רצונך אלוקי הפצתי'. לשם מכוונים בהנהלת המוסדות, הצוות החינוכי והתלמידים, אברכי הכוללים וחברי החבורות. לשם אנו חותרים להגיע וזאת שאיפתנו.

שולחני עזרה

פנינה זוהרת הם ללא ספק הכוללים שעל ידי 'נחמת ציון', בהם יושבים והוגים בתורה הקדושה אברכים בני תשחורת לצד עטורי שער שיבה. יגעים ועמלים על בירורה של הלכה ה'שולחן ערוך' ונושאי כליו, המקורות והטעמים החל מדברי חז"ל וטעמי המקרא, ועד לדברי הראשונים והאחרונים. לאסוקי שמעתתא אליבא דהלכתא.

זר כי יציץ לפתחו של אחד פנינה זוהרת הם ללא ספק הכוללים שעל ידי 'נחמת ציון', בהם יושבים והוגים בתורה הקדושה אברכים בני תשחורת לצד עטורי שער שיבה. יגעים ועמלים על בירורה של הלכה ה'שולחן ערוך' ונושאי כליו, המקורות והטעמים החל מדברי חז"ל וטעמי המקרא, ועד לדברי הראשונים והאחרונים. לאסוקי שמעתתא אליבא דהלכתא.

זר כי יציץ לפתחו של אחד פנינה זוהרת הם ללא ספק הכוללים שעל ידי 'נחמת ציון', בהם יושבים והוגים בתורה הקדושה אברכים בני תשחורת לצד עטורי שער שיבה. יגעים ועמלים על בירורה של הלכה ה'שולחן ערוך' ונושאי כליו, המקורות והטעמים החל מדברי חז"ל וטעמי המקרא, ועד לדברי הראשונים והאחרונים. לאסוקי שמעתתא אליבא דהלכתא.

הלל

יש דברים שהיופי המלכותי שלהם הוא דוקא כשהם מוסתרים וצפונים. כך הם בית הספר 'באר מרים' וסמינר 'נתיבות בית יעקב' שעל ידי מוסדותינו הק' - כל כבודה בת מלך פנימה.

הצניעות והמידות התרומיות שהתלמידות מתאפיינות בהן, סבר פנים היפה, הרמה החינוכית והלימודית הגבוהה, כל אלה הם לשם ולתפארת בית ברסלב.

כך מחנכים אמהות צדקניות, בנות שיודעות את מקומן ושליחותן בעולם, שאינן מתבלבלות מזהרורי רחובה הנוצץ. שיודעות את האמת ומכוונות לשם עם כל העוצמה והבערה הפנימית.

צבוח

תורה

הורי התלמידים בכל מוסדות החינוך: גני הבנים 'נחמת ציון', תלמוד תורה נחמת ציון, ישיבה קטנה 'חכמה ודעת', ישיבה גדולה 'חכמה ודעת', וצמאה נפשי, כולל אברכים צעירים 'שערי הוראה', כולל הוראה ודיינות לאברכים, כולל עיר העתיקה, גני בנות בית יעקב, גני שפה בנים-בנות, בית הספר 'באר מרים' וסמינר 'נתיבות בית יעקב'. גומרים את ההלל בכל פה על ההתנהלות המופתית והדרך הבטוחה שבה מובלים המוסדות.

פיהם מלא שבח והודיה להשם יתברך על שהנחה אותם בדרך הישר, והם זכו לשלוח את ילדיהם או הם עצמם לחסות ולצמוח בחממה מופלאה זו.

שמים ובהעמדת דורות יראי ה' וחסידים מבלי לחוס כמלא נימה על כוחו וכבודו, תוך קבלת ביזיונות וייסורים חד בדרא.

אף אנו נסיים בברכת הדיוט, הצלחה בכל מעשי ידיכם תלוכם בכל אשר תפנו, ותזכו לרוות רק נחת דקדושה מכל יוצאי חלציקם, בבריאות הגוף והנפש, ביישוב הדעת בשמחה וברוחב לבב. עדי נזכה לראות כולנו בביאת גואל צדק ובבניין בית המקדש במהרה בימינו אמן.

בכל עת שעולים ובאים מנהלי המוסדות לביתו של מורנו הרב שליט"א נשיא ומייסד 'נחמת ציון' וקהילת שובו בנים, חופפת ברכתו על השותפים היקרים בכל המוסדות.

החל דרך צוותות החינוך וכלה בתלמידים היקרים והוריהם. הברכה שיוצאת מלב נרגש וטהור עושה ללא ספק פעולה ורושם רב בעולמות עליונים. ברכה שנחצבת מלב שמסר את כל כולו להרבות כבוד

נרצח

אין ספק כי פעילות המוסדות הקדושים רצויה ומקובלת לפני המקום. אדרבה הקשיים שמלווים כל הקמה וכל התפתחות מלמדים על דבר טוב ונעלה שקורה כאן, שהרי 'כל התחלות קשות ומכאן ואילך יערב', הקושי יערב אך לא יקל.

ידי הנהלת המוסדות עמוסות עבודה, עבודת החינוך, עבודת הפיתוח, עבודת הצמיחה, עבודת ההשקעה הכל על מנת להעמיד את כל צרכי הקהילה באופן מושלם ויוצא מן הכלל.

בהודיה על העבר וההווה ובתחינה על העתיד 'עד הגה עזרנו רחמך ה'א, ואל תטשנו ה'א לנצח! ושנזכה לאכול מן הזבחים ומן הפסחים וכימי צאתנו מארץ מצרים יראנו נפלאות ברוב רחמיו וחסדיו.

יצד ימ באמינו יהיה

שביבי היסטוריה משולבים פרקי אור ואמונה, לצד הערכה עצומה שזכינו לשמוע מפה אחד מחשובי רבני קהילתנו הק' הרה"ח ר' משה צנעני שליט"א ה' יאריך ימיו ושנתו בטוב ובנועימים, לקראת 'חג האמונה' וזמן הירותנו. השיחה המיוחדת נערכה עם הרכנים הגאונים הרב יצחק הלפרין ר"מ בת"ת נחמת ציון ובישיבה גדולה חכמה ודעת, והרב איתמר רפאל ר"מ בישיבה קטנה חכמה ודעת. פדות וגאולת נפשנו!

סובבתי עם מורנו הרב שליט"א בב"ב, שם הוקמה הישיבה הראשונה. היו שם קשיים רבים, היו ניסיונות וחששות מהעולם התחתון, אך הרב שליט"א לקח על עצמו הכל. וכאשר הראש טוב, הכל טוב.

הניסיונות והקשיים שהרב לקח על עצמו באותם ימים הם משהו שממני, ובלי זה לא היה לנו היום כלום. הרב שליט"א מסר את עצמו באמת עבור הכלל, בכל דבר הוא אמיתי והולך עד הסוף, כל הייסורים הם לשם שמים מתוך דבקות בה.

מי הכיר באותם ימים את המושג של להחזיר אנשים בתשובה. מורנו הרב שליט"א סובב במקומות הכי גדולים, עבר דלת דלת, לא היתה דלת שלא דפקנו עליה לקרב יהודים ולרשום אותם ללמוד בישיבה. באמיתיות פנימית שאי אפשר לשער.

כל חסיד יודע שלפני שהמשיח יגיע צדיקים להיות שלושה צדיקים שיקחו על עצמם את כל הדינים, אך לא עושים עם זה מאומה. חוץ מהרב שרצה לקחת על עצמו הכל! כפשוטו ממש, כדי לקרב את הגאולה השלמה. אין מחלה שפסחה עליו, שנים הרב שליט"א סובל מייסורי תופת. לא ייסורים של רגע שבאים והולכים, אלא שנים של ייסורים נמשכים. ועולים על כולנה הביזיונות שהיו מנת חלקנו לפני כמה שנים, הייתי באותם ימים בביקור אצל הרב שליט"א בבית המאסר, והגיע העו"ד והגיש בפני הרב את תכריך העיתונים מאותה תקופה. לא ייאמן אלו דברים נוראיים כתבו על קדוש ישראל, לבי נשבר בקרבי. אך הרב שליט"א קיבל את

בשל כך את מבקשים לדעת מה נתן לרב את הכוח להאמין באמונה שלמה ותמה כל כך שהמוסדות יצליחו? השקעתם שעות על גבי שעות בכביכול דברי חולין על מנת להקים את העמותה מחדש. מדוע האמתם כהרב הנניה והרב אדרי שיצליחו בשיקום מוסדות הקהילה?

יהודי צריך לדעת שכאשר הוא לוקח דבר ברצינות, הוא ללא ספק יצליח. בכל הנוגע לאותם ימים קשים, האמנתי בכל ליבי שזה רק 'היכי דמי', תקופה קשה שצריך להתגבר עליה. אנו מוצאים אצל דוד המלך בעת שברח משאול, ושיכן את אנשיו במחנה צקלג, דוד השאיר את הנשים והילדים במחנה והעמלקים פשטו על צקלג, שבו את נשים והילדים ושרפו את המחנה.

כשדוד המלך חזר למחנה חשב ששרפו את כל יושביו והצטער מאוד, בצר לו פנה אל הכהן הגדול ושאל באורים ותומים, שם אמר לו ה' שירדוף אחרי העמלקים ויצליח. ואכן דוד יצא למלחמה, ניצח והציל את כל השבויים. זאת עבודה של ניסיון! מתגברים ויוצאים למלחמה חסרת פשרות.

אמרת לי לעצמי באותם ימים שזהו ניסיון שצריך להתגבר עליו. וב"ה שזכינו להתגבר.

בכלל ראיתי איך שהרב שליט"א לוקח על עצמו את כל הדינים והביזיונות, חסיד ברסלב יודע שזה חלק מתהליך ההתעלות, ניסיונות והתגברות. אי אפשר ללא זה. בראשית הימים

אנו פותחים את השיחה עם הערכה רבה והוקרה אמיתית להרב צנעני שליט"א. אצל חסידים ידוע שמסירות נפש אמיתית היא לא רק מסירות נפש של החיים החומריים, אלא בעיקר ואף יותר מכך מסירות החיים הרוחניים. הרב צנעני היה כל השנים שקוע בתורתו ועבודתו הנעלים. בכל זאת בעת שהיה צורך עזב את אהלי שם והעניק גב חזק ואיתן למען פריחת ושגשוג המוסדות.

אנו מזכירים כי באותם ימים היתה קהילתנו בירושלים עיר הקודש דלילה מאוד, רבים עקרו למקומות יישוב אחרים. הישיבה שהוקמה באותם ימים במסירות נפש הציעה לנו להצטרף לצוות החינוך, נכנסנו להתייעצות אצל הרב צנעני והבענו את החשש וחוסי האמונה במוסד. הרב צנעני גער בנו ואמר 'אני אומר לכם שתהיה פה ישיבה של מאה בתורים!'

אכן, באותם שנים ראשונות היו אולי שלושה ארבעה בחורים בשיעור. במועד מאוחר יותר למדו בכל הישיבה 25 בחורים. היום אכן יש כמות גדולה של בחורים בלעה"ר כ"י, אך הצוות והבחורים יוצאים עם סיפוק, בחורים לומדים ונבחנים. אך באותם ימים התמקדה הישיבה עיקר בעזרה וסיוע רגשי לבחורים שחוו את אחת הטלטלות החמורות שידע הציבור החרדי.

שליט"א בביתר עילית ואמרנו לו שירושלים קורסת. לילדים לא היו מסגרות חינוכיות, וכל מוסדות הקהילה הי בסכנה איומה. הרב שליט"א נענה 'אני מבטיח שזאת תהיה הקהילה הכי מפוארת. תמתינו, אני עוד יוריד אש בירושלים!!' הדברים היו נראים בגדר חלום בימים שבהם תפילת מנחה עם הרב היתה הישג, אבל אנו רואים שאצל מורנו הרב שליט"א השמים הם הגבול.

כמי שזכה ללזות את המוסדות בתקופות רבות ומאתגרות, מה היו הרגעים הכי קשים עבורכם?

כאשר ראינו שהסט"א נלחמת בכל הכוח ונשארה רק לצעוק אל ה'. זה קרה ברגעי הפרסום על הרב שבהם היינו צריכים להתחזק ולהיאחז בכל הכוח באמת.

ה' יתברך זיכה אותי שלא אזוז כמלא גימה מאמונת חכמים איתנה, ושאינן שהכל שקר ואחזית עיניים של הסט"א. בעת שסיפרו לי את כל הדבר הנורא הזה הייתי בכותל המערבי, ומיד שפכתי שיח והתבודדתי 'יוגתי בתגווי הסלע', והאירו לי מהשמים שהכל שקר אחד גדול.

מידה טובה מרובה, מה הם הרגעים הכי יפים ונעלים, שבהם הצבעתם על הנם הגלוי?

רגעים יפים יש כל הזמן, ב"ה יש מוסדות מפוארים שזוכים לסייעתא דשמיא מיוחדת, כמו מה שמסופר בחז"ל על רבי חנינא שרצה להביא תרומה לבית המקדש והביא סלע גדול שהמלאכים סייעו לו להעלות לירושלים. גם כאן מרגישים שיש עזרה תמידית על כל צעד ושעל.

בזוהר הקדוש כתוב שהשכינה התלבשה בתוך ידי בוני המשכן, וכך הם יכלו להקים את המשכן בתוך זמן קצר יחסית. אני סבור שכל מי שפוקח עיניים רואה איך שהשכינה מלובשת גם במנהלי המוסדות אין אחד שיכול לעשות את מה שהם עושים. להקים כזאת אימפריה של חינוך וחסד בזמן מועט כזה. מאשפות ירים אביון! זה הכל מכוח השכינה הקדושה שעוזרת ומסייעת לו.

הוא מכין כלים ראויים לקבלת השפע וזה מעלה ושבה גדול. יהודי שעושה את עצמו כלי לקבל אלוקות, הרי הוא בעצמו הופך לאלוקות. בזכות המוסדות זוכים להעמיד דורות ישרים, למנוע מצעירי הצאן לנשור לרחובות.

לא ראיתי אבל האמנתי בכך בכל ליבי. הזדמנו באותם ימים למשרד החינוך על מנת לסדר את ענייני מוסדות החינוך. הם הציגו בפנינו כללים של משרד החינוך על מנת לקבל רישיון פעיל למוסדות, דיברתי לפניהם ואמרתי 'נכון שהמוסדות חרבים כעת, אבל יש שורשים איתנים שיצמיחו בקרוב'.

הלא כך אמרו חז"ל שט"ו בשבט הוא ראש השנה לפירות האילן, למרות שבעיצומו של החורף העצים ערומים ללא פירות ואפילו ללא עלים, אך

כל חסיד יודע שלפני שהמשיח יגיע צריכים להיות שלושה צדיקים שיקחו על עצמם את כל הדינים, אך לא עושים עם זה מאומה. חוץ מהרב שרצה לקחת על עצמו הכל! כפשוטו ממש, כדי לקרב את הגאולה השלמה. אין מחלה שפסחה עליו, שנים הרב שליט"א סובל מייסורי תופת. לא ייסורים של רגע שבאים והולכים, אלא שנים של ייסורים נמשכים. ועולים על כולנה הביזיונות שהיו מנת חלקנו לפני כמה שנים...

אנו יודעים שיש שורשים איתנים שעתידיים להצמיח פירות לתפארת. כך ממש במוסדות שלנו, המציאות היתה קשה מנשוא, אך האמנתי שהשורשים האיתנים ישובו להצמיח כבתחילה ואף יותר מכך.

בשנת תשס"ג היה מצב המוסדות כבי רע. היו חובות של מיליוני שקלים ורשם העמותות פירק את העמותה, בעקבות כך נסגרו הכוללים למרבה הצער. שמענו שהיתה באותם ימים אסיפה לכמה תלמידים שמקורבים למורנו הרב שליט"א, ונתנו לכל אחד לדבר. כולם נתנו עצות איך לשקם וכדו', ואתם היחידים שאמרתם שצריך ללכת לשדות ולהתבודד על זה. אמרתם שם שהרב יכול לומר 'בקעה בקעה התמלאי זהב', והמוסדות ישובו לפרוח כבתחילה. והנה חמש שנים מאז הוקמו המוסדות מחדש, והיום הם לא מפסיקים להתפתח בלעה"ר!

באותם ימים היינו אצל מורנו הרב

התכריך ושמה בו בכל מאודו, מאומה לא הזיז לו. את כל הביזיונות הוא לקח על עצמו בשלמות פנימית ואמונה תמה.

לא רק 'שובו בנים' זה הרב, כל הקיום של ברסלב היום זה בזכות מורנו הרב שליט"א שמסר את נפשו עבור הנסיעות לקיבוץ באומן כבר בשנות מסך הברזל. הרב מסר את נפשו לחינוך הילדים, לשלום בית. כל התעשייה שיש היום סביב חינוך הילדים לא היתה קיימת באותם ימים, מלבד הרב לא היה מי שעסק בזה. צעירים רבים ירדו ל"ע מהדרך, והרב שליט"א אזר כגבר חלציו ונלחם כארי למען ההמשך של ברסלב.

לבדו טיפל בשלום בית של אנשים, עורר על הצניעות ותיקן תקנות להארכת השמלות, כמו כן יצא הרב בחומרה נגד התופעה של הצעירים שסועדים במסעדות. למרות השקיעות וההתמדה שלו בתורה, הוא לא חס על כבודו ועל ביטול התורה, ומסר את נפשו. כיום כבר מפורסם בכל מקום, ש'שובו בנים' זה הגן עדן התחתון, המקום הכי שמור והכי נעלה, אך אם הרב לא היה לוקח על עצמו את הביזיונות באותם ימים, לא היינו זוכים לכך.

היה זה בתחילת שנות הגלות, הרב הבטיח לי שהוא ישוב לארץ הקודש ויקים הכל מהתחלה! בלי הרב קשה להאמין שהיה כאן משהו, אך עם הרב אי אפשר להאמין בצדקת הדרך.

אלו עוד דברים חזיתם במחיצת הרב באותם ימים?

השמירת עיניים שלו היתה לשם ולתפארת. אני זוכר בהרבה מקומות ששייכים בוודאות לס"א, מקומות נדחים שבהם הלך הרב להחזיר בתשובה, הוא שמר על עינו מכל משמר. היום כל העדים האלו כבר פשוטים ומוכרים, אך צריך לזכור שכל התופעה של בעלי תשובה, הכל נובע מכוחו של הרב שליט"א. הוא פעל רבות וכאמור, אין דלת שלא דפק עליה. הכל ממנו ומכוחו!

כשהקימו את המוסדות האתם בעיניים שלכם את מה שיהיה? תלמוד תורה ישיבה קטנה, ישיבה גדולה, סמינר בית ספר, סמינר, כוללים, פתחו השנה שלוש גני שפה, יש ישיבה מיוחדת לכוררים מתקשים? ראיתם את האימפריה?

זה על ידי מידות, ענווה, התבטלות, הכרת הטוב, מודה על האמת וכן הלאה. ללא מידות אנשים מתנהגים גורא ואיום. זה הרס הדור וחשוב מאוד לעמוד על זה בחוזקה.

אי אפשר לקבל מצדיק ללא מידות, כל ההתקשרות לצדיק האמת היא רק באמצעות מידות טובות. נכון, זה לא כתוב בתורה, כי המידות הם קודם התורה – דרך ארץ קדמה לתורה.

כאמור, על ראשי הקהילה לחזק ולעודד את עניין המידות אצל ההורים, וממילא ישפיע הדבר לתקון המידות גם אצל הילדים. ההורים כולם ינהגו במידת הכרת הטוב ויביעו הערכה להנהלת המוסדות והשדר יעבור בצורה אוטומטית לילדים שינהגו אף הם במידה נעלה זו.

והעיקר שנזכור תמיד את מקור חיותנו, ההתקשרות לרבנו ז"ל ותלמידיו, ואת היגיעה והכוחות שמורנו הרב שליט"א החדיר בנו כל השנים ושממנו נובע הכל. אם כל המחנכים והצוותות בבתי החינוך – גם בבית הספר והסמינר, יתפללו לפני כל שיעור ויזכרו שההצלחה היא לא בזכותם, הם יראו סייעתא דשמיא מופלאה, והכל ייראה הרבה יותר טוב וחלק.

אנו מודים לרה"ח ר' משה צנעני שליט"א על הקדשת זמנו היקר עבורנו, נשתדל להביא את הדברים עליהם עורך הרב לידיעת כלל אנ"ש ויה"ר שנזכה עוד השנה לאכול מן הזבחים ומן הפסחים בביאת גואל צדקנו ובניין בית המקדש במהרה בימינו אמן

ולתת לו מילים טובות ומעודדות, למצוא בו את נקודת האור החיובית שלו ולהעצים אותה. כך הוא יקבל הערכה ליכולות שלו, ומשם הוא ישאב תעצומות להתגבר ולשוב לדרך המלך.

לכן חשוב מאוד גם להצמיד חונכים ומלמדים פרטיים לכל נער ובחור שזקוק לזה. הם יכולים לתת הרבה יותר ממה שמלמד או ר"מ בישיבה יכולים לתת בתוך המסגרת הכללית והעול של כל שאר החברים.

ככלל, דיבור טוב הוא דבר נצרך וחיובי בכל גיל. ואם אנו עוסקים כעת בעניין המוסדות ברצוני לעורר את קהל אנ"ש שיכירו תודה בכל לב ובכל מאוד למנהלי המוסדות על המאמצים הרבים שלהם לאורך השנים בהעמדת המוסדות המפוארים על תילם.

לכל אדם שנמצא בתפקיד צריך להביע הערכה ולומר דיבורים טובים, גם לאנשים שעובדים בשכר זקוקים למילים טובות והערכה כדי לשאוב כוחות. על אחת כמה וכמה כשמדובר במסירות נפש עילאית כנגד כל הסיכויים. הרי כל קלקול בארה של מרים נבע מחוסר הכרת הטוב ה"י.

האם עיקר עבודת האדם בכין אדם להכירו היא בחיזוק עניין הכרת הטוב?

צריך לחזק את כל ענין המידות, וממילא בתוך זה תתחזק גם מידת הכרת הטוב שהיא אחת ממידות היסוד. לצערנו אצל הדור הצעיר ניכר בתחומים רבים חסר במידות, וצריך לעמול רבות כדי להחדיר זאת.

חסיד הוא לפניו משורת הדין, הבסיס של חסיד

השנה נפתחו במוסדות שלושה גני שפה לגיל הרך, מתוך הבנה כי ככל ויאותרו את האתגרים מוקדם יותר, קל יותר לטפל בהם מהשורש. לפעמים יש ילדים שיש להם קשיים חברתיים או שפתיים שונים, ואם לא מטפלים בהם הם מתעצמים. לכן הקימו את הגנים כדי לגדוע את הבעיות באיבן, בס"ד.

חשוב מאוד שמלבד ההשקעה בילדים כפי שאמרתם, להשקיע רבות במשפחות. הילדים הולכים אחרי ההורים. הם רואים את ההורים ומקבלים מהם את עיקר החינוך, ולכן חשוב מאוד לחזק את ההשקפה והיסודות אצל ההורים והמשפחות.

עיקר הטיפול בנשירה הוא על ידי הטיפול והעזרה למשפחות, על ידי הרצאות ועידוד לשמוע הרצאות בכל הנושאים החשובים. וכאן באמת חשוב לציין את הפעילות של התאחדות האברכים שבכנסים והחבורות שלהם פועלים דברים נשגבים מאוד. צריך יותר ויותר לשלב הרצאות על חינוך הילדים, כי שם נמצא עיקר העזרה לדורות הבאים שילכו בתלם.

באמצעות התאחדות האברכים כולנו נהיים מקושרים, כי הרב שליט"א מקשר את כולנו אליו ואת כל חברי הקהילה זה לזה. כולנו הבנים של הרב כפשוטו ממש, וחלילה לנו לשכוח שהכל מגיע ממנו. המסירות נפש של כל אנ"ש היא בזכות מסירות הנפש של הרב וכן הלאה.

מלבד ההרצאות להורים, יש עוד דרכים לשפר התנהגות אצל הילדים?

אפשר לשפר כל התנהגות על ידי דיבורים טובים ומחזקים. לקחת את הילד לשוחח עמו